



## § 16b miljøtilladelse til husdyrbrug, Bavsøvej 23, 9500 Hobro



Arend Metties Hingstman  
Bavsøvej 23  
9500 Hobro

Afgørelsesdato: 16. april 2021  
Journalnr.: 09.17.21-P19-16-20

Dato for afgørelsen:	16. april 2021
Afgørelsestype:	§ 16b miljøtilladelse
Husdyrbruget:	Bavsøvej 23
CHR-nr.	40514
CVR-nr:	28359918
Matr. nr., ejerlav	Matrikel: 2aæ - Hvilsom By, Hvilsom Matrikel: 2aø - Hvilsom By, Hvilsom Matrikel: 2r - Hvilsom By, Hvilsom
Ansøger og ejer af husdyrbruget:	Arend Metties Hingstman Bavsøvej 23 9500 Hobro
Konsulent:	Inger Knude Kolding Herreds Landbrugsforening
Tilsynsmyndighed:	Malene Houbak
Journalnummer:	09.17.21-P19-16-20
Skemanummer. husdyrgodkendelse.dk	222630

### Læsevejledning

Miljøtilladelsen indeholder en vurdering af miljøpåvirkningerne, samt diverse relevante bilag og kort. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det ansøgte projekt ved vurdering af påvirkningen for omkringboende og miljøet i bred forstand herunder bl.a. natur og landskab.

Miljøtilladelsen tager udgangspunkt i gældende love og vejledninger vedrørende husdyrbrug og indeholder vilkår for husdyrbrugets indretning, drift og kontrol. Tilladelsen med tilhørende vilkår er givet på baggrund af det digitale ansøgnings-skema samt yderligere supplerende materiale.

### I tilladelsen er følgende definitioner anvendt:

**Husdyrbrug:** Anlæg, som anvendes til produktion af husdyr såsom stalde, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg og andre driftsbygninger m.v., som ligger på samme ejendom.

**Produktionsareal:** Det areal i bygningerne, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning, Det omfatter ikke arealer, som dyrene kun har kortvarig adgang til såsom fx malkestalde og udleveringsrum. Ikke fast placerede husdyranlæg, som f.eks. mobile stalde og flytbare læskure samt indhegninger opfattes ikke som produktionsareal.



## INDHOLDSFORTEGNELSE

<b>1 Meddelelse om miljøtilladelse.....</b>	<b>5</b>
1.1 Afgørelse .....	5
1.2 Beskrivelse af projektet .....	5
1.3 Tidligere meddelte afgørelser .....	6
1.4 Meddelelsespligt.....	6
1.5 Gyldighed og retsbeskyttelse.....	6
1.6 Høring .....	7
1.7 Offentliggørelse .....	7
1.8 Klagevejledning .....	7
1.9 Andre godkendelser, tilladelser og dispensationer .....	8
<b>2 Vilårsliste .....</b>	<b>9</b>
<b>3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....</b>	<b>18</b>
3.1 Beskrivelse af placering i landskabet mv. ....	18
3.2 Planmæssige forhold og afstandskrav til anlægget .....	18
3.3 Beskyttelseslinier og landskabelige hensyn .....	19
<b>4 Husdyrhold, staldanlæg og drift.....</b>	<b>20</b>
4.1 Staldanlæg og husdyrhold.....	20
4.1.1 Staldanlæg og husdyrhold .....	20
4.2 Anlæggets drift.....	21
4.2.1 Fast gødning/dybstrøelse.....	21
4.2.2 Foder .....	21
4.3 Restvand, spildevand m.m. ....	22
4.3.1 Restvand spildevand m. m. ....	22
Håndteringen af spildevand er beskrevet i nedenstående skema: .....	22
4.3.2 Vandforbrug .....	22
Vandforbruget er beskrevet i nedenstående skema: .....	23
4.4 Affaldshåndtering .....	23
4.5 Råvarer og hjælpestoffer.....	24
4.5.1 Råvarer og hjælpestoffer .....	24
4.6 Uheld og risici .....	24
4.6.1 Redegørelse for mulige uheld .....	24
<b>5 Forurening med ammoniak fra husdyrbruget .....</b>	<b>25</b>
5.1 Beskrivelse af ammoniakfordampning fra anlægget .....	25
5.2 Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	25
5.2.1 Beregning af den maksimale ammoniakfordampning.....	25

5.3	<i>Vurdering af ammoniakpåvirkning af beskyttet natur</i> .....	26
5.3.1	Kategori 1- natur.....	26
5.3.2	Kategori 2 natur .....	27
5.3.3	Kategori 3 natur .....	27
5.3.4	Natura 2000 .....	27
5.3.5	Bilag IV arter og andre beskyttede arter .....	28
<b>6</b>	<b>Nabogener fra husdyrbruget</b> .....	<b>28</b>
6.1	<i>Lugt</i> .....	28
6.1.1	Lugt fra dyrehold .....	28
6.2	<i>Fluer og skadedyr</i> .....	29
6.2.1	Flue- og skadedyrsbekæmpelse .....	29
6.3	<i>Transport</i> .....	30
6.3.1	Transport .....	30
6.4	<i>Støj og vibrationer</i> .....	30
6.4.1	Støj og vibrationer .....	30
6.5	<i>Støv</i> .....	31
6.5.1	Støv .....	31
6.6	<i>Lys</i> .....	31
6.6.1	Lys .....	31
	<b>Bilag 1 Husdyrbrugets beliggenhed</b> .....	<b>32</b>
	<b>Bilag 2 Situationsplan</b> .....	<b>33</b>
	<b>Bilag 3 Naturberegningsspunkter</b> .....	<b>34</b>



## 1 Meddelelse om miljøtilladelse

### 1.1 Afgørelse

Mariagerfjord Kommune meddeler miljøtilladelse til udvidelse af husdyrbruget på Bavsøvej 23, 9500 Hobro.

Ansøgningen er behandlet i henhold til Husdyrbrugloven § 16 b, stk. 1<sup>1</sup> og på grundlag oplysningerne i skema nr. 222630, version 2.

Det er Mariagerfjord Kommunes vurdering, at hvis miljøtilladelsens vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget følges, vil det ansøgte ikke medføre væsentlige direkte eller indirekte virkninger på miljøet. Herunder navnlig:

- landskabelige værdier
- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- jord, grundvand og overfladevand
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt, og ej heller vil have negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor.

Mariagerfjord Kommune har udarbejdet miljøtilladelsen med hensyntagen til den gældende kommuneplan.

Der meddeles i forbindelse med tilladelsen dispensation fra afstandskrav til offentlig vej /privat fællesvej samt til beboelse på samme ejendom.

### 1.2 Beskrivelse af projektet

Tilladelsen omfatter det samlede husdyrbrug, som består af en fjerkræproduktion samt et mindre hold af kvæg og heste/ponyer. Det samlede produktionsareal bliver 3136 m<sup>2</sup>. Husdyrbruget drives økologisk og ejes af Arend Metties Hingstman.

Ansøger ønsker at etablerer ny stald til kvæg og heste efter at den tidligere stald er nedbrændt. Samtidig ønskes der tilladelse til udvidelse af hønsestalden med plads til yderligere 6.000 høner til økologisk. Efter udvidelsen vil der være plads til i alt 18.000 høns.

Arealet til kvæg og ponyer reduceres fra 140 m<sup>2</sup> til 121 m<sup>2</sup>. Arealet til høns udvides fra 2015 m<sup>2</sup> til 3015 m<sup>2</sup>. Der ændres ikke på gødningsopbevaringen eller gødningshåndteringen.

Tilladelsen gælder kun for det ansøgte og med de vilkår som fremgår af tilladelsen. Der må herefter ikke ske udvidelse eller ændring i husdyrbruget, før ændringen er anmeldt og godkendt af Mariagerfjord Kommune.

---

<sup>1</sup>Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., Lov nr. 1572 af 20. december 2006 med senere ændringer



Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne tilladelse.

### **1.3 Tidligere meddelte afgørelser**

Mariagerfjord Kommune meddelte den 15. oktober 2013 miljøgodkendelse efter husdyrlovens § 11 til udvidelse af dyreholdet på ejendommen Bavsøvej 23, Hvilsum, 9500 Hobro. Med afgørelsen blev husdyrbruget godkendt til et dyrehold på 15 ammekøer (400-600 kg) og 25.000 årshøner til produktion af konsumæg.

Den 8. september 2015 meddelte Mariagerfjord Kommune et tillæg til miljøgodkendelse til at ændre driften således, at den passer til den økologiske driftform. Dette betød en nedgang i antal årshøner fra 25.000 til 16.430 årshøner og 15 ammekøer. Endvidere blev udformningen af det daværende nye staldanlæg ændret.

### **1.4 Meddelelsespligt**

Enhver tilladelsespligtig ændring i driften, indretningen eller bygningsmassen skal anmeldes til og være godkendt af Mariagerfjord Kommune inden gennemførelsen.

Det er Mariagerfjord Kommune, der vurderer, om fremtidige ændringer på husdyrbruget udløser krav om tillæg til miljøtilladelsen.

### **1.5 Gyldighed og retsbeskyttelse**

#### **Udnyttelse**

Tilladelsen betragtes som udnyttet, når afgørelsen er meddelt. Vilkårene i tilladelsen gælder straks herefter.

#### **Hvornår gælder vilkårene?**

Tilladelsen betragtes som påbegyndt udnyttet, når afgørelsen er meddelt. Vilkårene i tilladelsen gælder straks herefter.

#### **Udnyttelse**

Hvis hele eller dele af byggeriet ikke er afsluttet inden 6 år fra denne afgørelses meddelelse, bortfalder tilladelsen for den del, som ikke er afsluttet.

#### **Kontinuitet**

Hvis tilladelsen har været udnyttet ifølge ovenstående, men herefter ikke har været driftsmæssigt udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år. Udnyttelse anses for at foreligge, når mindst 25 pct. af produktionsarealet har været driftsmæssigt udnyttet. Ved driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende areal produceres mindst 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

## 1.6 Høring

Udkastet til miljøtilladelsen har været i 2 ugers høring hos ansøger, konsulent, naboer og evt. andre parter i sagen fra 19. marts til 2. april 2021.

### Udkast til tilladelse er sendt til:

- Ansøger: Andre Metties Hingstman
- Konsulent: Inger Knude, Kolding Herreds La, [ika@khl.dk](mailto:ika@khl.dk)
- Høring af matrikulære naboer

Der er ikke indkommet nogen bemærkninger i høringsperioden.

Sagen har herudover været sendt i høring i Viborg Kommune, da anlægget er beliggende inden for 1000 m af Viborg Kommune.

Viborg Kommune har ingen bemærkninger til projektet.

## 1.7 Offentliggørelse

Tilladelsen vil blive offentliggjort på Mariagerfjord Kommunes hjemmeside og på <https://dma.mst.dk/> (DMA: Digital MiljøAdministration) den 16. april 2021.

## 1.8 Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagen skal indgives senest 14. maj 2021.

Du klager via klageportalen, som du finder via [naevneneshus.dk](http://naevneneshus.dk) [borger.dk](http://borger.dk) eller [virk.dk](http://virk.dk). Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Mariagerfjord Kommune via klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Mariagerfjord Kommune. Hvis Mariagerfjord Kommune fastholder afgørelsen, sender Mariagerfjord Kommune klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Mariagerfjord Kommune. Mariagerfjord Kommune videresender din anmodning til nævnet, som herefter beslutter om, du kan fritages.

Vejledning om klagereglerne kan findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside [naevneneshus.dk](http://naevneneshus.dk).

Ansøgeren vil få besked, hvis andre klager over afgørelsen.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning med mindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet. Udnyttelsen af afgørelsen sker dog på ansøgerens eget ansvar (for egen regning og risiko).

### 1.9 Andre godkendelser, tilladelser og dispensationer

Mariagerfjord Kommune gør opmærksom på, at en miljøtilladelse efter reglerne i Husdyrbrugloven ikke fritager fra krav om tilladelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning som f.eks. byggetilladelse, afledning af tagvand eller lignende.

### Mariagerfjord Kommune



---

**Malene Houbak**  
**Miljømedarbejder**

#### Kopi af miljøtilladelsen er sendt til:

- Konsulent Inger Knude, Kolding Herreds Landbrugsforening, [ika@khl.dk](mailto:ika@khl.dk)
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne, [senord@sst.dk](mailto:senord@sst.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, [ae@ae.dk](mailto:ae@ae.dk)
- Forbrugerrådet, [fbr@fbr.dk](mailto:fbr@fbr.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, [mail@dkfisk.dk](mailto:mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, [nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk](mailto:nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, [post@sportsfiskerforbundet.dk](mailto:post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Det Økologiske Råd, [husdyr@ecocouncil.dk](mailto:husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, [natur@dof.dk](mailto:natur@dof.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling, [mariagerfjord@dof.dk](mailto:mariagerfjord@dof.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, [dnmariagerfjord-sager@dn.dk](mailto:dnmariagerfjord-sager@dn.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, [dn@dn.dk](mailto:dn@dn.dk)
- Friluftsrådet i Nordjylland, [himmerland-aalborg@friluftsradaet.dk](mailto:himmerland-aalborg@friluftsradaet.dk),
- Friluftsrådet, [fr@friluftsradaet.dk](mailto:fr@friluftsradaet.dk)

Naboer, parter m.fl. er orienteret om den endelig miljøtilladelse.



## 2 Vilkårsliste

Som forudsætning for tilladelse stilles følgende vilkår for driften på Bavnsøvej 23, 9500 Hobro:

### Generelle forhold

Tilladelsen omfatter husdyrbruget på adresse Bavnsøvej 23, 9500 Hobro.

1. Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af tilladelsens vilkår.
2. Husdyrbruget skal drives økologisk, og skal leve op til økologireglerne og være optaget på Fødevarestyrelsens liste over økologikontrollerede virksomheder i Danmark
3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøtilladelse på husdyrbruget. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
4. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.

### Anlæggets beliggenhed, indretning og anvendelse mm.

5. Stalde og staldafsnit skal indrettes og anvendes som anført i skemaet nedenfor. Staldene skal placeres som fremgår af situationsplanen, bilag 2.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m <sup>2</sup> )	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m <sup>2</sup> )
<b>Ansøgt drift</b>						
Kvægstald	237	Naturlig ventilation	3 m	(#349538) Heste. Dybstrøelse	0	30
				(#349536) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	6	91
Hønsstald	1943	Mekanisk ventilation	6 m	(#349540) Høner, konsumæg. Økologiske, fler-etagesystem med bånd	0	2015
tilbygning	802	Blandet ventilation	6 m	(#370821) Høner, konsumæg. Økologiske, fler-etagesystem med bånd	0	1000
Sum						3136

Som det fremgår af ovenstående oversigt er produktionsarealerne mindre end staldstørrelserne i kvægstalden. Placeringen af produktionsarealet er ikke fastlagt. I hønsstalden har et større produktionsareal end staldstørrelsen, da dyrene går i fleretagesystem.

6. Kvægstalden skal være tømt for ammekøer og slagtekalve 6. mdr om året.
7. I de perioder hvor kvægstalden skal være tømt for køer, skal dybstrøelsesmåtten udmugges eller henligge med tør overflade.

8. Der skal altid kunne fremvises dokumentation for omfanget af dyr på græs. Dokumentation kan være i form af en logbog, der viser tidspunkt for flytning af dyr fra stald til græs og fra græs til stald. En sådan logbog skal opgøres årligt, og skal forevises Kommunen på forlangende.
9. Gødningsopbevaringsanlæg skal indrettes og anvendes som anført i skemaet og placeres som det fremgår af bilag 2:

Anlæg	Kapacitet / størrelse	Overfladeareal	Overdækning/lukket
Container til hønsemøg og dybstrøelse	24	12 m <sup>2</sup>	+

10. Siloen, som opføres øst for eksisterende bygninger, må maksimalt have en bygningshøjde på 12,5 m over terræn.

### Staldinventar og drift

11. Staldafsnit til høns skal indrettes med gødningsbånd.
12. Gødningsbånd skal tømmes mindst 3 gange ugentligt med et interval på 2-3 dage.
13. Gødningsbånd og transportsystem skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.
14. Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres: - tidspunktet for tømning af gødningsbånd (start- og sluttidspunkt) - enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed
15. Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt gødningsbånd er ude af drift i en periode på mere end 7 dage
16. Logbogen skal opbevares i mindst fem år på husdyrbruget og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
17. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, således at spild undgås.

### Vær opmærksom på følgende generelle regler:

- For dyrehold, der går i strøelse, skal der være fast bund og eventuelle afløb skal være tilkøbet gyllesystemet.

I dybstrøelsesstalde skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.



### **Opbevaring af fast gødning/dybstrøelse**

18. Dybstrøelse må ikke placeres i containeren
19. Hønsegødning afsat på gødningsbåndet skal opbevares i container.
20. Containeren skal være med fast overdækning eller der skal anvendes en lukket container
21. Containeren skal tømmes og afhentes mindst hver 12 dag.
22. Der skal føres logbog over tømningen af containeren.

Det gøres opmærksom på, at opbevaringen og placeringen af fast gødning i markstak er reguleret via Husdyrgødningsbekendtgørelsen

### **Ventilation**

23. Ventilatorer skal renholdes efter behov – mindst én gang om året – samt vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for det pågældende anlæg. Ved driftsstop skal skaden udbedres, og systemet skal hurtigst muligt være i drift.
24. Der skal føres logbog for ventilationsanlæg. Logbogen skal som minimum indeholde flg. punkter:
  - a. renholdelse af afkast og kanaler
  - b. service jf. anlæggets driftsvejledning

### **Rengøring af staldanlæg, herunder vandforbrug**

Der gøres opmærksom på følgende generelle regler:

- Områder, hvor der kortvarigt er dyr, men hvor arealet ikke medregnes som produktionsareal, skal der foretages effektiv rengøring efter endt ophold. Rengøringen skal være foretaget senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har adgang på arealet dagligt, og senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene ikke dagligt har adgang på arealet.
25. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

### **Restvand, spildevand m.m.**

26. Al vask af maskiner og redskaber, skal foregå på en støbt, fast plads hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlingsbeholder. Udbringning skal ske jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen regler.
27. Afløb fra eventuelle vaskepladser skal føres gennem tætte og lukkede ledninger med afløb til gyllesystemet, eller anden tæt opsamlingsbeholder der er godkendt til formålet.



28. Hvis der er afløb, eller der etableres afløb, fra kørefaste arealer omkring staldbygninger, gødningsopbevaringsanlæg og lign. med transport af husdyrgødning, hvor der kan forekomme spild af gødning, foder el. lign., skal disse føres gennem tætte og lukkede ledninger med afløb til gyllesystemet, eller anden tæt opsamlingsbeholder der er godkendt til formålet.
29. Øvrigt overfladevand, herunder tagvand, som udledes til faskine eller vandløb, må ikke give anledning til gener for de omkringboende eller til forurening eller negativ påvirkning af recipienten.

Der gøres opmærksom på de generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen vedr. opbevaring af restvand, kravene til kapaciteten af beholderen til opbevaring af restvand og reglerne for udbringning af dette.

### **Bortskaffelse af affald**

Det gøres opmærksom på at ikke-farligt affald skal opbevares og bortkaffes efter Mariagerfjord Kommunes til enhver tid gældende regulativ: Det farlige affald, restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal opbevares og bortkaffes i henhold til Mariagerfjord Kommunes forskrift om opbevaring af olie og kemikalier.

På godkendelsestidspunktet er der følgende regler:

- a) Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.

Det gøres opmærksom på at døde dyr skal opbevares og afhentes i henhold til gældende bekendtgørelse om opbevaring mm. af døde produktionsdyr

### **Opbevaring af kemikalier, olie, og hjælpestoffer**

Vær opmærksom på følgende generelle regler:

- Olietromler mv. skal placeres på en fast, tæt bund med en opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal minimum svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.
- Kemikalier til rengøring af stalde skal opbevares i et rum med afløb til gyllesystemet eller separat opsamlingsbeholder. Kemikalierne kan alternativt opbevares i et rum uden afløb. I så fald skal kemikalierne opbevares i en spildbakke med en opsamlingskapacitet minimum svarende til volumen på den største beholder.
- Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som er opstillet i henhold til typegodkendelsen, og der må ikke være mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Overjordiske tanke skal sikres mod påkørsel.

30. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og således at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

### **Uheld og risici**

31. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til:

- Alarmcentralen, tlf.: 112.

og efterfølgende straks at underrette:

- Tilsynsmyndigheden, Mariagerfjord Kommune, tlf.: 97 11 30 00.

En skriftlig redegørelse for hændelsen skal være kommunen i hænde senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, hvilke tiltag der er, eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidig forureningshændelser. Til de unormale driftssituationer henregnes i denne forbindelse udslip, svigt og momentane standsninger.

### **Lugt**

32. Husdyrbruget skal drives og renholdes, således at lugtgener begrænses mest muligt.
33. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften af husdyrbruget giver anledning til væsentligt flere lugtgener for de omkringboende end forventet, skal husdyrbruget lade udarbejde en handlingsplan for at nedbringe lugtgenerne, herunder evt. foretage lugtmålinger. Inden dokumentationsprogrammet iværksættes, skal det godkendes af tilsynsmyndigheden, og undersøgelsens omfang vil efter konkret vurdering blive fastsat af tilsynsmyndigheden. Alle udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.
34. Viser ovennævnte dokumentation, at der er væsentlige lugtgener, skal de afhjælpende foranstaltninger udføres efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.
35. Kravet om dokumentation af lugtforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viste, at lugtemissionen ikke kan overholdes.

### **Skadedyr**

Der gøres opmærksom på, at opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for ophold af skadedyr (rotter m.v.).

36. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de til enhver tid gældende retningslinjer for fluebekæmpelse.



## Transport

37. Transport af dyr og foder til og fra ejendommen skal ske således, at tilsynsmyndigheden vurderer, at der tages størst mulig hensyn til omgivelserne.

## Støj

38. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelsen eller dennes opholdsarealer:

<b>Man-fre kl. 7-18 Lørdag kl. 7-14</b>	<b>Man-fre kl. 18-22 Lør kl. 14-22 Søn- og helligdag kl. 7-22</b>	<b>Alle dage kl. 22-7</b>	<b>Alle dage kl. 22-7</b>
<b>Gns. værdi over referencetidsrummet</b>	<b>Gns. værdi over referencetidsrummet</b>	<b>Gns. værdi over referencetidsrummet</b>	<b>Maksimal Værdi</b>
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

*Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984. Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj skal derfor gælde al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.*

39. Husdyrbruget skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, medmindre den seneste kontrol viser, at støjvilkår ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjvejledninger og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.
40. Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

## Vibration og rystelse

41. Husdyrbrugets bidrag til vibrationsniveauet (dB re  $10^{-6}$  m/s<sup>2</sup>) målt som det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S, må ikke overstige værdierne i nedenstående tabel.

Anvendelse	Kl.	Vægtet accelerationsniveau, $L_{aw}$ i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	Hele døgnet	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	18-7	
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	7-18	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	Hele døgnet	80
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	80

*Vejledning om Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø. Miljøstyrelsens vejledning nr. 9 af 1997, tabel 4.3. Vilkår om vibrationer gælder al vibration fra landbrugsdrift, men kun vibration fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke vibration fra f.eks. markdriften.*

42. Husdyrbrugets bidrag til niveauet for lavfrekvent støj og infralyddrift (dB re  $10^{-6}$  m/s<sup>2</sup>) målt indendørs må ikke overstige værdierne i nedenstående tabel. Grænserne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst.

Anvendelse	Kl.	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet infralydniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	18-7	20	85
	7-18	25	85

Kontorer, undervisningslokaler, og lignende støjfølsomme rum	Hele døgnet	30	85
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35	90

*Vejledning om Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø. Miljøstyrelsens vejledning nr. 9 af 1997, tabel 3.3. Vilkår om lavfrekvent støj og infralyd vibrationer gælder al støj fra landbrugsdrift, men kun støj fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.*

### Støv

43. Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af til-synsmyndighed skønnes at være væsentlige.
44. Fodersiloer skal indrettes således at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, fx med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

### Lys

45. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende.
46. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

### Ophør

47. Ved husdyrbrugets ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger.
  - c. Gødningscontainer skal tømmes, rengøres og fjernes.
  - d. Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning og rengøres.
  - e. Olietanke tilknyttet husdyrbruget skal tømmes.
48. Oplag af husdyrgødning skal bortskaffes og stalde, lader og pladser m.v. skal rengøres.
49. Opbevaring af foder herunder eventuelle ensilagestakke skal bortskaffes.
50. Farligt affald, restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes i henhold til Mariagerfjord Kommunes affaldsregulativer. (se afsnittet om affald).

### Tilsyn, kontrol og egenkontrol

51. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne tilladelses vilkår.



52. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affaldet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Kvittering for bortskaffelse skal kunne fremvises på forlangende.

### 3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

#### 3.1 Beskrivelse af placering i landskabet mv.

Der er tale om en eksisterende økologisk hønse/kvægbedrift, som ligger i det åbne land i et område med spredt bebyggelse.

I forbindelse med udvidelsen skal der opføres en tilbygning til eksisterende hønsestald og der skal opstilles en amerikanersilo til opbevaring af foderkorn (se bilag 2). Den tidligere stald til kvæg/hest skal genopføres efter brand.

#### 3.2 Planmæssige forhold og afstandskrav til anlægget

Afstand fra den genopførte kostald eller fra tilbygningen til hønsestalden (bilag 2)

Område	Minimumsafstand <sup>2</sup>	Aktuel afstand
Eksisterende/fremtidigt byzone- /sommerhusområde	50 m	4,3 km
Område i lokalplan udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende	50 m	300 m
Nabobeboelse	50 m	300 m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25 m	>25 m
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	>50 m
Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m	>15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	4,5 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	>25 m
Beboelse på samme ejendom	15 m	Ca. 14,5 m
Naboskel	30 m	4,5 m vejmatrikel

Det areal, hvorpå ejendommen og dermed de nye bygninger opføres, er ifølge kommuneplanen udpeget til bølget landbrugslandskab. I Bølget landbrugslandskab bør landbrugsbyggeri have en lav karakter, placeres i sammenhæng med eksisterende byggeri og sikre den samlede bygningsmasse et harmonisk og homogent udtryk, jf. retningslinjerne 2.16.6.

Det forelagte projekt vurderes ikke at være i strid med udpegningsgrundlaget for ovennævnte retningslinje eller de øvrige retningslinjer i kommuneplanen. Der er dog stillet vilkår til højden på amerikanersiloen højst må være 12.5 m over terræn.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at de generelle afstandskrav i §§ 6 og 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt med undtagelse af kravet om en afstand på minimum 15 m til offentlig vej og privat fællesvej og 15 m til beboelse på samme ejendom.

<sup>2</sup> Jævnfør Husdyrbruglovens §§ 6 og 8.



Afstanden fra den genopførte kostald (bilag 2) til offentlig vej og privat fællesvej og beboelse på samme ejendom er henholdsvis 4,5 m og 14,5 m. Mariagerfjord Kommune vælger at dispensere fra afstandskravet til offentlig vej og privat fællesvej og til beboelse på samme ejendom i forhold til genopførelsen af kostalden. Dispensationen gives ud fra en vurdering af, at ejendommen er en genopførelse efter brand, og at ejendommen får samme størrelse og fremtoning som den oprindelige bygning.

### 3.3 Beskyttelseslinier og landskabelige hensyn

Der er tale om en eksisterende kvæg- og hønsebedrift, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse.

I forbindelse med udvidelsen skal der etableres en tilbygning til eksisterende hønsestald og der skal opstilles en amerikanersilo til opbevaring af foderkorn (se bilag 2). Den tidligere stald til kvæg/heste skal genopføres efter brand.

Genopførelse af heste/kostald, etablering af tilbygning til hønsestald og amerikanersiloen opføres i tilknytning til det eksisterende byggeri.

Husdyrbruget ligger uden for sårbare eller beskyttede områder (Natura2000-områder, økologiske forbindelser, særligt værdifulde landskaber eller større uforstyrrede landskaber, værdifulde geologiske områder, værdifulde kulturmiljøer herunder beskyttelse af kirkernes fremtræden, skovrejsningsområder, kystnærhedszonen, områder udpeget til fritidsformål, lavbundsarealer, fredede områder, beskyttede naturtyper og beskyttede diger), og det ansøgte byggeri (stald og gyllebeholder) skal ikke i øvrigt opføres inden for bygge- eller beskyttelseslinier (sø-beskyttelseslinie, å-beskyttelseslinie, skovbyggelinie, strandbeskyttelseslinie, kirkebyggelinie, fortidsmindebeskyttelseslinie)

#### Naturområde

I naturområderne skal hensynet til natur- og landskabsinteresser varetages i balance med de øvrige interesser i det åbne land.

Naturområderne rummer i dag en tæt mosaik af naturtyper og småbiotoper af varierende karakter. Disse mange forskelligartede levesteder er med til at præge landskaberne. En indsats for at sikre denne mosaik er påkrævet set i forhold til udviklingen i det åbne land. En udvikling, der fremmer opretholdelse og pleje af vigtige naturtyper, småbiotoper og de økologiske sammenhænge i landskabet, skal understøttes.

**Mariagerfjord Kommune vurderer**, at genopførelsen af ko/hestestalden, samt opførelse af tilbygning til hønsestalden og amerikanersiloen ikke vil forringe muligheden for at opfylde målsætningen for områdets naturtyper, fastlagt efter principperne i Kommuneplanen 2013-2025, retningslinje 2.14.2.

**Mariagerfjord Kommune vurderer**, at husdyrbruget er beliggende uden for øvrige sårbare eller beskyttede områder, og at alle bygge- og beskyttelseslinier er

overholdt samt at udvidelsen i øvrigt ikke vil påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

## 4 Husdyrhold, staldanlæg og drift

### 4.1 Staldanlæg og husdyrhold

#### 4.1.1 Staldanlæg og husdyrhold

Nedenstående skema viser produktionsareal, dyretyper og staldsystem/gulvtype i "nuværende" drift, "ansøgt" drift og 8 års-drift. 8 års-driften er husdyrbrugets lovlig drift for 8 år siden.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m <sup>2</sup> )	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m <sup>2</sup> )
<b>Ansøgt drift</b>						
Kvægstald	237	Naturlig ventilation	3 m	(#349538) Heste. Dybstrøelse	0	30
				(#349536) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	6	91
Hønestald	1943	Mekanisk ventilation	6 m	(#349540) Høner, konsumæg. Økologiske, fler-etagesystem med bånd	0	2015
tilbygning	802	Blandet ventilation	6 m	(#370821) Høner, konsumæg. Økologiske, fler-etagesystem med bånd	0	1000
<b>Sum</b>						<b>3136</b>
<b>Nudrift</b>						
Kvægstald	237	Naturlig ventilation	3 m	(#349537) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	6	140
Hønestald	1943	Mekanisk ventilation	6 m	(#349541) Høner, konsumæg. Økologiske, fler-etagesystem med bånd	0	2015
<b>Sum</b>						<b>2155</b>
<b>8 års drift</b>						
Kvægstald	237	Naturlig ventilation	3 m	(#349539) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	6	140

Der er tale om en tilbygning til hønestalden med et produktionsareal på 1000 m<sup>2</sup>, den eksisterende hønestald har et produktionsareal på til sammen 2.015 m<sup>2</sup>. Mens den genopførte kvægstald har produktionsareal på 121 m<sup>2</sup>.

Efter udvidelse vil anlægget have et samlet produktionsareal på 3.136 m<sup>2</sup>.

Hønestalden er til konsumægs-producerende høner. Der benyttes et fler-etagesystem og derfor overgår produktionsarealet det samlede areal for stalden. I tilbygningen til hønestalden vil der også blive installeret fler-etagesystem.

Kvægstalden genopføres efter brand. I kvægstalden benyttes til både ammekøer med kalve og heste. Gulvsystemet i kvægstalden består udelukkende dybstrøelse. Kvægstalden har samme størrelse som den oprindelige kvægstald, men produktionsarealet falder fra 140 m<sup>2</sup> til 121 m<sup>2</sup>.

### Vurdering af staldanlæg og husdyrhold

Mariagerfjord Kommune har samlet set vurderet, at det konkrete husdyrbrug overholdt kravene for at leve op til anvendelse af BAT.

Der er stillet vilkår om mulige dyretyper, gulvtyper og produktionssystem samt til produktionsarealernes størrelse. Disse vilkår sikrer, at de beregninger og vurderinger, som ligger til grund for denne tilladelse er overholdt. Derudover er der stillet vilkår til at køerne skal være udegående 6. mdr. årligt.

## 4.2 Anlæggets drift

### 4.2.1 Fast gødning/dybstrøelse

Gødningsbånd tømmes direkte i container (se bilag 2). Gødningen herfra afsættes løbende til biogasanlæg.

Under gødningsbåndet, hvor der er risiko for spild er der støbt belægning så evt. spild let kan opsamles. Der er afløb fra pladsen og vand opsamles i samletank og håndteres derfra som vaskevand.

Fast gødning fra høns samt dybstrøelse fra kvæg udbringes så vidt muligt direkte. Alternativt opbevares gødningen i markstakke efter gældende regler herfor.

### Vurdering af fast gødning/dybstrøelse

Mariagerfjord Kommune vurderer, at opbevaring og håndtering af fast gødning ikke udgøre et miljømæssigt problem, såfremt de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen og de fastsatte vilkår som bl.a. omhandler placeringen af de forskellige gødningstyper, krav til tømning af container mm.

### 4.2.2 Foder

Der anvendes en fasefodring hvor fodret til hønsene tilpasses deres behov. Der vil Opbevaring af foder er anført i nedenstående skema

	Nudrift	Ansøgt drift
Fodersiloer	2 udendørs siloer	Uændret
Kornsiloer	-	1 stk. 250 tons "amerikaner-silo"
Andet	-	Uændret

## Vurdering af foder

Mariagerfjord Kommune vurderer at husdyrbruget lever op til de krav der stilles til gældende lovgivning mht. foder.

### 4.3 Restvand, spildevand m.m.

#### 4.3.1 Restvand spildevand m. m.

Rengøring af stalde sker en gang årligt i forbindelse med holdskifte. Så vidt muligt anvendes tørrengøring, men ved behov anvendes iblødsætning og efterfølgende vask med højtryksrensere. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende og BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion. Vaskevandet vil blive ledt til en lukket beholder, som tømmes efter behov.

Ægpakkerum, kølerum mm rengøres dagligt.

Håndteringen af spildevand er beskrevet i nedenstående skema:

Kilde	Afløb til
Sanitært spildevand, husstand	Ledes til nedsivningsanlæg
Sanitært spildevand, produktion	Ledes til nedsivningsanlæg
Vaskevand fra stalde	Ledes til opsamlingsbeholder hvorfra det håndteres efter gældende regler
Tagvand	Nedsives via faskine
Befæstede arealer	Vand fra pladsen med risiko for spild af gødning opsamles og ledes til samletank hvorfra det håndteres efter gældende regler.

Afledning af vand fra ny tilbygning vil som fra de eksisterende stalde blive nedsivet på arealet via faskine.

#### Vurdering af afløbsforhold for restvand, herunder regnvand

Mariagerfjord Kommune vurderer, at spildevand håndteres og udledes hensigtsmæssigt. For at sikre færrest mulige gener fra ejendommens spildevand er der stillet vilkår jf. kapitel 2. Der er bl.a. stillet vilkår om, at afløb vaskepladser og kørefaste arealer omkring staldbygninger, gødningsopbevaringsanlæg og lign. med transport af husdyrgødning, skal føres gennem tætte og lukkede ledninger med afløb til gyllesystemet, eller anden tæt opsamlingsbeholder, der er godkendt til formålet.

#### 4.3.2 Vandforbrug

Vandforbruget er beskrevet i nedenstående skema:

	<b>Nudrift</b>	<b>Ansøgt drift</b>
Samlet vandforbrug (inkl. privat)	Anslået 2.500 kbm	Anslået 3.300 kbm
Aflæsning	-	

Hovedparten af vandforbruget går til drikkevand til dyrene. Herudover er der et mindre forbrug af vand til vask af pakkerum.

Vandforbruget af drikkevand følges løbende.

Det er ikke udarbejdet planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

Rengøring af stalde sker en gang årligt i forbindelse med holdskifte. Så vidt muligt anvendes tørrengøring, men ved behov anvendes iblødsætning og efterfølgende vask med højtryksrensere. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende og BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

#### 4.4 Affaldshåndtering

Alle indsamlingsvirksomheder eller transportører af affald skal være registreret i det nationale Affaldsregister ([www.affaldsregister.mst.dk](http://www.affaldsregister.mst.dk)). Mariagerfjord Kommune gør opmærksom på affaldsproducenten er ansvarlig for, at der udelukkende anvendes transportører/indsamlere af affald, som er registrerede.

Affald og kemikaliehåndtering er beskrevet i nedenstående skema:

<b>Type</b>	
Medicinrester	Opbruges, så ingen rester.
Brændbart affald	Afhentes af Simested vognmand
Affald til genbrug	Håndteres efter kommunens regulativ
Spildolie	Ingen
Kemikalie og pesticidrester	Ingen
Døde dyr	Afhentes af DAKA

Affald fjernes løbende.

## Vurdering af affaldshåndtering

Mariagerfjord Kommune vurderer, at de miljømæssige krav til affaldshåndtering er opfyldt, når vilkår og affaldsregulativ følges.

## 4.5 Råvarer og hjælpestoffer

### 4.5.1 Råvarer og hjælpestoffer

Forbrug af råvarer og hjælpestoffer er beskrevet i nedenstående skema

Type	Opbevaret mængde og placering
Motorolie	Ca. 10 l – i værksted
Benzin	25 l i værksted
Medicin	Udleveres af dyrlæge ved behov for medicinering
Desinfektionsmidler	Hydratkalk – op til 250 kg – opbevares i forbindelse ved hønsestald
Pesticider	Opbevares ikke da ejendommen drives økologisk

Type	Størrelse (liter)	Alder	Placering
Ståltank til diesel	1.600 l		Står i lade

## Vurdering af opbevaring af råvarer og hjælpestoffer

Mariagerfjord Kommune vurderer, at opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer ikke vil påvirke miljøet, ved overholdelse af de stillede vilkår. Der er bl.a. stillet vilkår i forhold til tankning af diesel.

## 4.6 Uheld og risici

### 4.6.1 Redegørelse for mulige uheld

Der kan være risiko for uheld ved håndtering af gødning og af olie.

Risikoen for uheld ved gødningshåndtering er minimal, da der ikke håndteres flydende gødning med risiko for afstrømning.

Dieseltanken er placeret hvor der ikke er afløb eller risiko for påkørsel, evt. spild kan opsamles.



## Vurdering af uheld og risici

Mariagerfjord Kommune vurderer, at husdyrbrugets indretning og drift minimerer risikoen for uheld, og at husdyrbruget, ved overholdelse af de stillede vilkår og de generelle regler, ikke vil påvirke miljøet væsentligt.

## 5 Forurening med ammoniak fra husdyrbruget

### 5.1 Beskrivelse af ammoniakfordampning fra anlægget

Udvidelsen/ændringen medfører en forøgelse af ammoniakfordampningen på 371,9 kg N/år, set i forhold til nudriften, så husdyrbrugets samlede emission bliver 1194,8 kg N/år.

Der er indsendt beregninger af husdyrbrugets ammoniakemission, som viser den ansøgte udvidelse set i forhold til såvel nudriften som 8 års-driften<sup>3</sup>. Beregningsresultaterne fremgår af nedenstående tabel.

	Ammoniakemission	Meremission i fht nudrift	Meremission i fht 8 år tilbage
8 års driften	46,9 kg N/år	-	-
Nudrift	822,9 kg N/år	-	-
Ansøgt	1194,8 kg N/år	371,9 kg N/år	1147,9 kg N/år

**Ammoniakemissionsberegninger for både den ansøgte udvidelse og for samtlige udvidelser over en 8-årig periode.**

### 5.2 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

#### 5.2.1 Beregning af den maksimale ammoniakfordampning

Med udgangspunkt i de emissionsgrænseværdier, som er opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik for den aktuelle produktion<sup>4</sup> har IT-ansøgningssystemet beregnet husdyrbrugets samlede emissionsgrænseværdi til 2324 kg N/år. Beregningen fremgår af tabellen nedenfor:

<sup>3</sup> 8 års-driften er husdyrbrugets lovlige drift for 8 år siden.

<sup>4</sup> Emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), jf. godkendelsesbekendtgørelsens Bilag 3.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH <sub>3</sub> -N /år)	2296	28	2324
Faktisk emission (kg NH <sub>3</sub> -N /år)	1167	28	1195
Forskel (kg NH <sub>3</sub> -N /år)	-	-	1129
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT						
Produktion	BAT krav		Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH <sub>3</sub> -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH <sub>3</sub> -N /år)	Kommunens krav (kg NH <sub>3</sub> -N /år)
	Areal (m <sup>2</sup> )	(kg NH <sub>3</sub> -N / (m <sup>2</sup> · år))				
(#349536) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	91	0,67	0,5	30		
(#349538) Heste. Dybstrøelse	30	0,57	1	17		
(#349540) Høner, konsumæg. Økologiske, fler-etagesystem med bånd	2015	0,37	1	748		
(#370821) Høner, konsumæg. Økologiske, fler-etagesystem med bånd	1000	1,50	1	1500		

Den faktiske ammoniakemission fra husdyrbruget er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 1195 kg N/år. Husdyrbruget overholder dermed emissionsgrænseværdien for ammoniakfordampning fra produktionen.

Der er etableret fler-etagesystem med i hønsestalden, dette system skal også benyttes i tilbygning til hønsestalden. Det er valgt at anvende gødningsbånd med hyppige udmugning (3 gange ugentlig) hvilket er BAT.

### Vurdering af BAT for ammoniak

Mariagerfjord Kommune har samlet set vurderet, at det konkrete husdyrbrug overholder kravene for at leve op til anvendelse af BAT.

I tilladelsen er der stillet vilkår til hyppig udmugning af gødningsbåndene, se kapital 2. Derudover er der stillet vilkår som sikrer, at den forudsatte reduktion af ammoniakfordampningen opnås.

## 5.3 Vurdering af ammoniakpåvirkning af beskyttet natur

### 5.3.1 Kategori 1- natur

Kategori 1-natur omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

Nærmeste kategori 1-natur er en hede beliggende i Natura 2000-område nr. 30 Lovns bredning, Hjarbæk fjord, Simsted å og Nørre ådal samt Skravad bæk. Der

er beregnet en totaldeposition fra anlægget på 04 kg N/ha/år til det mest kritiske naturpunkt i området.

Ifølge beregninger fra husdyrgodkendelse.dk er der 1 husdyrbrug der skal medtages ift. kumulationradius af ammoniak. Højeste tilladte totaldeposition til nærmeste kritiske naturpunkt er derfor 0,4 kgN/ha/år.

Det vurderes derfor at beskyttelsesniveauet er overholdt

### **5.3.2 Kategori 2 natur**

Kategori 2-natur udgøres af ammoniakfølsomme områder udenfor Natura 2000-områder, nærmere bestemt højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste forekomst er et overdrev. Der er beregnet en totaldeposition fra anlægget på 0 kg N/ha/år i området, og beskyttelsesniveauet er 1 kgN/ha/år i totaldeposition

Det vurderes derfor at beskyttelsesniveauet er overholdt.

### **5.3.3 Kategori 3 natur**

Kategori 3-natur udgøres af øvrige ammoniakfølsomme § 3-arealer, som heder, moser og overdrev, samt ammoniakfølsomme skove.

Nærmeste forekomst er sø. Merdeposition fra anlægget er beregnet til 0,1 kg N/ha/år og beskyttelsesniveauet er 1 kgN/ha/år i merdeposition.

Beskyttelsesniveauet er dermed overholdt.

## **Vurdering af påvirkningen fra anlægget**

Mariagerfjord kommunen vurderer, at oplysninger om kildehøjder, ruheder og kumulation er korrekte.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at husdyrbrugets ammoniakemission ikke vil medføre væsentlige virkninger på hverken kategori 1,2 eller 3-naturområder. Det er samtidig kommunens vurdering, at der ikke er særlige forhold, som kan begrunde en skærpelse af de generelle beskyttelsesniveauer, som findes for natur.

Den samlede vurdering er foretaget med baggrund i miljøstyrelsens vejledning og vurderes at være foreneligt med husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og habitatdirektivforpligtelsen som denne er defineret i miljøstyrelsens vejledning.

### **5.3.4 Natura 2000**

Det er Mariagerfjord Kommunes opfattelse, at hvis ansøgningen ikke er i modstrid med bevaringsmålsætningen for naturtyperne på udpegningsgrundlaget for nærmeste Natura 2000 område, kan det sikres, at arterne ikke påvirkes i modstrid med ønsket om gunstig bevaringsstatus for disse. Da naturtyper i kategori 1 ikke



påvirkes over beskyttelsesniveauet, vurderes det, at der ikke er problemer i forhold til arter på udpegningsgrundlag.

### **5.3.5 Bilag IV arter og andre beskyttede arter**

Beskyttede naturområder kan være leve-, yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter, rødlistearter eller ansvarsarter, og er blandt andet derfor sikret mod forringelse af naturtilstanden via lovgivning. Forhøjet tilførsel af det kvælstofholdige næringsstof *ammoniak*, kan bidrage til ændringer i naturtilstanden og dermed føre til en forringelse af levestederne for følsomme og truede plante- og dyrearter.

Med udgangspunkt i beregninger af ekstra tilførsel af atmosfærisk båret ammoniak fra anlægget til beskyttede naturområder i oplandet er det vurderet, at ingen beskyttede naturområder modtager så meget ekstra ammoniak, at naturtilstanden bliver påvirket negativt i forhold til deres nuværende tilstand.

Mariagerfjord Kommune har vurderet, at ingen naturarealer (vandhuller, gamle skove, overdrev), som kunne være leve-, yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter, vil blive påvirket væsentligt af det ansøgte projekt. På denne baggrund vurderes det, at godkendelse af anlæggets ammoniakfordampning ikke vil beskadige eller ødelægge leve-, yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter.

## **6 Nabogener fra husdyrbruget**

### **6.1 Lugt**

#### **6.1.1 Lugt fra dyrehold**

Der kan forekomme lugtemission fra produktionen fra selve staldanlægget ved ud-mugning og rensning af staldanlæg.

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er staldluftventilation.

Lugt i forhold til omkringboende vurderes ud fra beregninger af lugt fra staldanlæg med dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg indgår ikke i lugtberegningerne, men håndteres primært ved hjælp af generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen (fx regler om tæt overdækning af mødding uden daglig).

For at mindske risikoen for lugt og forekomsten af rotter foretages jævnligt rengøring i og omkring siloer og bygninger, og anlægget forventes ikke at give anledning til lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type af animalsk produktion.

Tabellen viser de beregnede geneafstande og aktuelle afstande. Geneafstanden måles fra lugtcentrum af staldanlægget til kant af nærmeste bolig. Beboelsesbygninger på ejendomme med landbrugspligt efter landbrugslovens regler samt beboelsesbygninger, der ejes af driftsherren, medregnes ikke. For byzone/sommerhusområde eller ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde skal genekriteriet overholdes i forhold til hele området og ikke kun til de beboelsesbygninger, som findes i området.

Lugtgeneafstandene er beregnet som for fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen.



Lokalitet/område	Nærmeste område	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gns.afstand
Enkelt bolig	Halsøvej 14	63 m	63 m	506 m
Samlet bebyggelse	Ånsbjergvej 14	111 m	111 m	2715 m
Byzone, sommerhusområde	Åstrup Roum	198 m	198 m	4361 m

#### Resultat af lugtberegning i husdyrgodkendelse.dk

Dyreholdets lugtafgivelse er i husdyrgodkendelse.dk beregnet med hhv. den nye beregningsmodel og FMK-modellen. I beregningerne indgår afstand til den pågældende lokalitet/område, samt hvor meget det lugter fra de enkelte staldsystemer.

Beregningerne angiver den geneafstand, som er udtryk for den højeste beskyttelse af naboerne.

#### Vurdering af lugt fra dyrehold

Lugtberegninger viser, at husdyrbruget efter udvidelsen ikke vil være til gene for omkringboende, fordi den korrigerede geneafstand er kortere end den vægtede gennemsnitsafstand. Beregningerne forudsætter, at der er god staldhygiejne samt at ventilationsanlægget svarer til, hvad der normalt forekommer på husdyrbrug af denne type.

Det vurderes, at de stillede vilkår sikrer, at staldhygiejne og staldventilation ikke giver anledning til, at lugten fra husdyrbruget er anderledes/værre, end hvad der normalt forekommer fra denne type husdyrbrug.

Der er bl.a. stillet vilkår om, at ventilatorer skal renholdes efter behov – mindst én gang om året – samt vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for det pågældende anlæg. Ved driftsstop skal skaden udbedres, og systemet skal hurtigst muligt være i drift.

## 6.2 Fluer og skadedyr

### 6.2.1 Flue- og skadedyrsbekæmpelse

Skadedyr og fluer bekæmpes efter gældende regler.

Høns spiser meget gerne insekter, æg, larver og pupper og fluer når derfor sjældent at blive et problem. Der er ikke møddingsplads til oplagring af dybstrøelse eller fast gødning.

Der er serviceaftale med bekæmpelsesfirma (Nomus) omk. bekæmpelse af rotter. Der er opstillet rottekasser på ejendommen. Disse efterses jævnligt og bekæmpelse af gnavere iværksættes ved første tegn på forekomst af gnavere.

Der tilstræbes god renholdelse i og omkring stalde og der er begrænset oplag af foderstoffer udendørs. Spild af foder undgås så vidt muligt og affald fjernes løbende.



Det vurderes ud fra ovenstående tiltag, at bedriften ikke vil give anledning til væsentlige fluegener eller problemer med skadedyr.

### **Vurdering af flue- og skadedyrsbekæmpelse**

Kommunen vurderer, at de stillede vilkår sikrer, at der ikke opstår problemer i forhold til fluer eller rotter på husdyrbruget.

## **6.3 Transport**

### **6.3.1 Transport**

Antallet af transporter pr. år forventes kun at stige lidt, da de fleste transporter vil være uændrede. Der forventes ekstra transport med husdyrgødning samt leveret foder i alt en stigning på ca. 25 transporter årligt fra ca. 240 til 265.

Transport til og fra ejendommen vil så vidt muligt foregå i dagtimerne, men der kan dog forekomme transporter på øvrige tidspunkter af døgnet.

Til- og frakørselsforhold vil være uændret. Det forventes at antallet af interne transporter på ejendommen er uændret.

### **Vurdering af transport**

Mariagerfjord Kommune vurderer, at transport til og fra husdyrbruget ikke giver væsentlige gener for naboer og øvrige boligområder ud over, hvad man kan forvente af denne type husdyrbrug.

## **6.4 Støj og vibrationer**

### **6.4.1 Støj og vibrationer**

Støj vil primært forekomme i forbindelse med aflæsning af foder, afhentning af æg samt ved den daglige drift af ventilationsanlægget. Der forventes ikke at ske mærkbare ændringer i støjniveauet fra ejendommen efter udvidelsen.

Den daglige drift af ventilationsanlæg kan give anledning til støj. Ventilationsanlægget vil også kunne give vibrationer. Disse gener minimeres ved renholdelse og vedligeholdelse af ventilationsanlægget. Ventilationsanlægget er frekvensstyret hvilket sikre mod overventilering.

Der vurderes ikke, at være særlige støj- eller vibrationskilder der kan give anledning til gener uden for ejendommen.

### **Vurdering af støj og vibrationer**

Der er ikke tidligere modtaget klager over støj fra husdyrbruget. Da anlægget ligger i god afstand fra omkringboende, vurderer Mariagerfjord Kommune, at øget støj i forbindelse med udvidelsen ikke vil give væsentlige gener. Skulle der alligevel opstå støjgener i forbindelse med husdyrbruget, er der mulighed for at stille krav om undersøgelse af dette.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at rystelser og lavfrekvent støj i og udenfor staldafsnittene ikke vil give væsentlige problemer. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige vibrationskilder.

## **6.5 Støv**

### **6.5.1 Støv**

Der er risiko for støv i forbindelse med indblæsning af foder og transport i øvrigt. Men ansøger vurderer ikke at støv vil være til gene uden for ejendommens arealer.

#### **Vurdering af støv**

Det forventes ikke, at støv giver anledning til væsentlige gener for omgivelserne, og det vurderes ikke at være nødvendigt, at stille yderligere vilkår vedr. støv.

## **6.6 Lys**

### **6.6.1 Lys**

Der installeres lavenergibelysning i de nye staldbygninger. Der er ikke lys tændt i stalden om natten.

I gårdspladsen er der almindelig udendørs belysning.

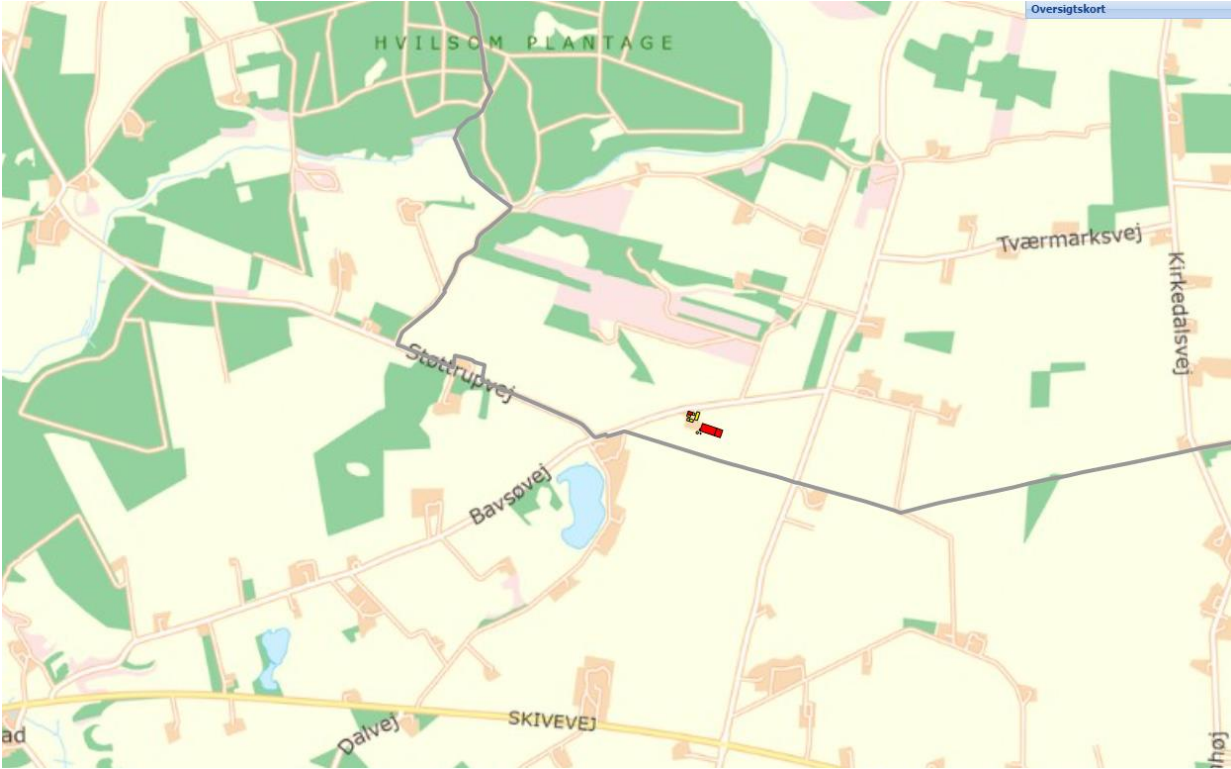
I forbindelse med afhentning af æg skal der være udendørsbelysning. Lyset er styret af censor og er derfor kun tændt ved behov.

Lyset er placeret så det ikke er til gene for forbipasserende eller omkringboende.

#### **Vurdering af lys**

Mariagerfjord Kommune vurderer, at udendørs lys ikke giver anledning til gener for naboer eller passerende trafik, da der er langt til naboer og kun begrænset trafik på nærliggende veje.

**Bilag 1** Husdyrbrugets beliggenhed





## Bilag 2 Situationsplan





## Bilag 3 Naturberegningspunkter

